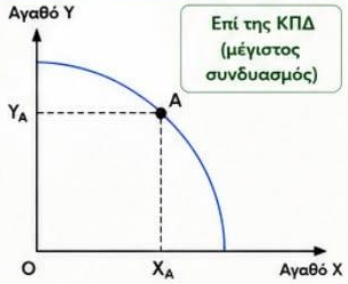
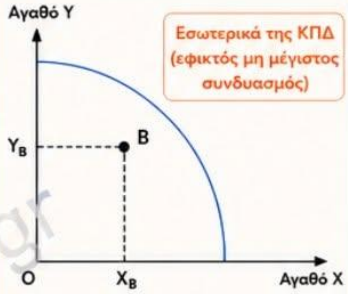
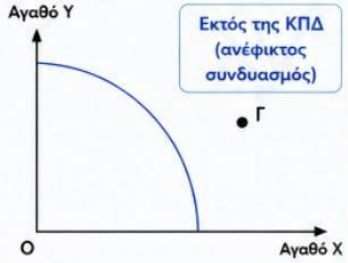
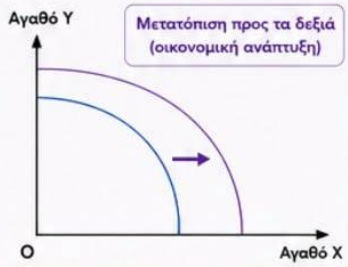
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΤΗΣ ΚΠΔ

Εφικτός – Μέγιστος – Ανέφικτος Συνδυασμός

Η Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (ΚΠΔ) δείχνει όλους τους συνδυασμούς δύο αγαθών που μπορεί να παράγει μια οικονομία με πλήρη και αποδοτική αξιοποίηση των παραγωγικών συντελεστών και δεδομένη τεχνολογία.

ΘΕΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΠΔ	ΣΗΜΑΣΙΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ	ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ (πάνω στην ΚΠΔ) **Μέγιστος συνδυασμός**	Εφικτός και μέγιστος συνδυασμός παραγωγής.	Η οικονομία χρησιμοποιεί πλήρως τους διαθέσιμους πόρους της και παράγει το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα για κάθε πιθανό συνδυασμό αγαθών.	• Όλοι οι συντελεστές εργάζονται. • Δεν υπάρχει σπατάλη πόρων. • Κάθε μετακίνηση κατά μήκος της ΚΠΔ απαιτεί θυσία του ενός αγαθού για αύξηση του άλλου.	
ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΣΤΗΝ ΚΑΜΠΥΛΗ (αριστερά της ΚΠΔ) **Εφικτός αλλά όχι μέγιστος συνδυασμός.**	Εφικτός αλλά μη μέγιστος συνδυασμός.	Υπάρχουν αχρησιμοποίητοι παραγωγικοί συντελεστές (εργασία, κεφάλαιο, φυσικοί πόροι). Η οικονομία μπορεί να αυξήσει την παραγωγή και των δύο αγαθών χωρίς να μειώσει κανένα.	• Υπάρχει ανεργία ή υποαπασχόληση, • Μπορεί να αυξηθεί η παραγωγή και των δύο αγαθών ταυτόχρονα. • Δεν γίνεται πλήρης αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού.	
ΕΚΤΟΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ (δεξιά της ΚΠΔ) **Ανέφικτος συνδυασμός.**	Ανέφικτος συνδυασμός με τους υπάρχοντες πόρους και τεχνολογία.	Η οικονομία δεν διαθέτει αρκετούς πόρους ή τεχνολογική γνώση για να παράγει αυτόν τον συνδυασμό αγαθών. Θα απαιτηθούν περισσότεροι πόροι ή/και τεχνολογική πρόοδος.	• Οι απαιτήσεις ξεπερνούν τις δυνατότητες της οικονομίας. • Για να επιτευχθεί, πρέπει να αυξηθούν οι παραγωγικοί συντελεστές ή να βελτιωθεί η τεχνολογία.	
ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΕΞΙΑ (αύξηση της ΚΠΔ) **Οικονομική πρόοδος**	Αύξηση δυνατοτήτων παραγωγής.	Περισσότεροι ή καλύτερα συντελεστές (ποσοτικά ή ποιοτικά) ή τεχνολογική πρόοδος μετακινούν την ΚΠΔ προς τα δεξιά. Η οικονομία μπορεί να παράγει περισσότερα από κάθε αγαθό.	• Η παραγωγική δυνατότητα αυξάνεται. • Για κάθε συνδυασμό μπορούν να παραχθούν περισσότερες ποσότητες. • Η ευημερία της οικονομίας βελτιώνεται.	
ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ (μείωση της ΚΠΔ) **Οικονομική συρρίκνωση**	Μείωση δυνατοτήτων παραγωγής.	Λιγότεροι ή χειρότεροι συντελεστές ή τεχνολογική οπισθοδρόμηση μετακινούν την ΚΠΔ προς τα αριστερά. Η οικονομία παράγει λιγότερα από κάθε αγαθό.	• Μείωση παραγωγικού δυναμικού. • Κάθε συνδυασμός συνοδεύεται από μικρότερες ποσότητες. • Η ευημερία μειώνεται.	

ΣΥΝΟΨΗ

- **Επί της ΚΠΔ:** Εφικτός και μέγιστος συνδυασμός.
- **Εσωτερικά της ΚΠΔ:** Εφικτός αλλά όχι μέγιστος συνδυασμός.
- **Εκτός της ΚΠΔ:** Ανέφικτος συνδυασμός.
- **Μετατόπιση δεξιά:** Αύξηση πόρων ή τεχνολογική εξέλιξη.
- **Μετατόπιση αριστερά:** Μείωση πόρων ή τεχνολογική οπισθοδρόμηση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

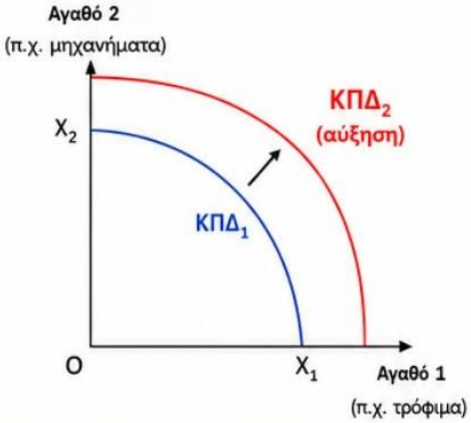
Μετακινήσεις ΠΑΝΩ στην ΚΠΔ σημαίνουν **επιλογή (κόστος ευκαιρίας).**
Μετατοπίσεις της ΚΠΔ σημαίνουν αλλαγή στις δυνατότητες της οικονομίας.

www.aotheory.edu.gr

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος Εκπαιδευτικός

ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

Μετατόπιση της Καμπύλης Παραγωγικών Δυνατοτήτων (ΚΠΔ) σημαίνει αύξηση ή μείωση των παραγωγικών δυνατοτήτων προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά.

ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ (μετατόπιση προς τα δεξιά)

α. Αύξηση του αριθμού των διαθέσιμων συντελεστών παραγωγής.

β. Βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής των αγαθών.

γ. Συνδυασμός των α και β.

ΜΕΙΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ (μετατόπιση προς τα αριστερά)

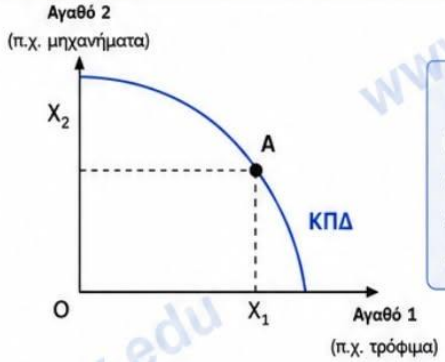
α. Μείωση του αριθμού των διαθέσιμων συντελεστών παραγωγής.

β. Χειροτέρευση της τεχνολογίας παραγωγής των αγαθών.

γ. Συνδυασμός των α και β.

ΑΝΕΡΓΙΑ – ΥΠΟΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Η ανεργία (υποαπασχόληση) δεν έχει καμία σχέση με την μετατόπιση της ΚΠΔ. Απλά, μόνο με τον συνδυασμό του εισοδηματικού παράγοντα (πλήρως απασχολούμενη οικονομία χωρίς φόρους) και του άλλου παράγοντα (π.χ. τεχνολογία, φυσικοί πόροι) μπορεί να υπάρξει μέγιστο προϊόν.

ΠΡΟΣΟΧΗ

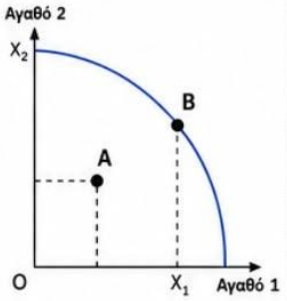
Η μετατόπιση, η μείωση της ΚΠΔ θα οδηγήσει σε μετατόπιση προς τα αριστερά, ανεξάρτητα αν απασχολούνται ή όχι.

Η ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΔΕΝ ΜΕΤΑΤΟΠΙΖΕΤΑΙ

Η ΚΠΔ δεν μετατοπίζεται είτε με αύξηση είτε με μείωση ή και εξάλειφη της ανεργίας, διότι δεν μεταβάλλονται οι συντελεστές παραγωγής ούτε η τεχνολογία παραγωγής.

ΑΝΕΡΓΙΑ (υποαπασχόληση)

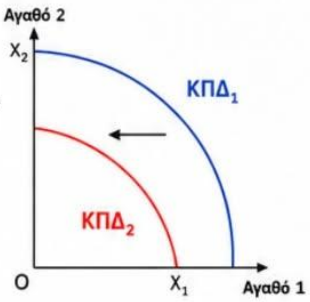
Αυτό σημαίνει ότι όταν υπάρχει ανεργία (υποαπασχόληση) θα παράγει έναν εφικτό συνδυασμό (σημείο A) αφού πάνω στην ΚΠΔ ενώ όταν δεν υπάρχει θα παράγει έναν μέγιστο πάνω στην ΚΠΔ (σημείο B).

A: Εφικτός συνδυασμός (ανεργία/υποαπασχόληση)
B: Μέγιστος συνδυασμός (πλήρης απασχόληση χωρίς φόρους)

ΥΠΟΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Η μετανάστευση πληθυσμού, η μείωση του πληθυσμού, ΚΠΑ θα οδηγήσει σε μετατόπιση της ΚΠΔ προς τα αριστερά, ανεξάρτητα αν απασχολούνται ή όχι.

$KΠΔ_1$: Πριν τη μετατόπιση
$KΠΔ_2$: Μετά τη μετατόπευση (μείωση πληθυσμού ή συντελεστών ή χειροτέρευση τεχνολογίας)

ΑΙΤΙΕΣ ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΠΔ (αύξηση των παραγωγικών δυνατοτήτων ή μείωση αυτών)

1. ΑΥΞΗΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- Αύξηση του εργατικού δυναμικού
- Αύξηση κεφαλαιουχικών αγαθών
- Αύξηση φυσικών πόρων

2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

- Καινοτομίες
- Νέες μέθοδοι παραγωγής
- Καλύτερη οργάνωση

3. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ (1) ΚΑΙ (2)

Ο συνδυασμός των παραπάνω παραγόντων οδηγεί σε μεγαλύτερη αύξηση της ΚΠΔ.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ!

Η ΚΠΔ δείχνει το μέγιστο που μπορεί να παράγει μια οικονομία με πλήρη απασχόληση των συντελεστών και δεδομένη τεχνολογία. Ανεργία ή υποαπασχόληση σημαίνει ότι παράγουμε κάτω από το μέγιστο, αλλά δεν αλλάζει η ΚΠΔ.

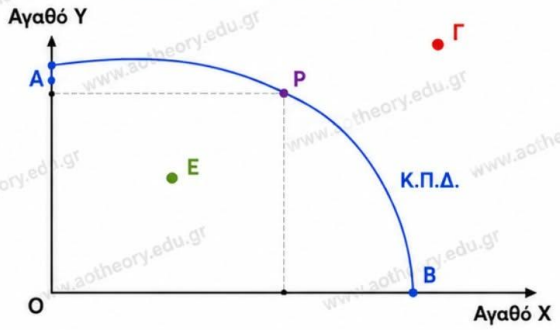
Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος Εκπαιδευτικός

www.aotheory.edu

ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ		ΟΡΙΣΜΟΣ
1η	Η οικονομία απασχολεί **πλήρως** και **αποδοτικά** όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της **(ορθολογικά)**.	Η Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων **(Κ.Π.Δ.)** δείχνει τις **μέγιστες ποσότητες ενός αγαθού** που μπορεί να παράγει η οικονομία με **δεδομένη την ποσότητα του άλλου αγαθού.**
2η	Η τεχνολογία παραγωγής των αγαθών είναι **δεδομένη (σταθερή).**	
3η	Η οικονομία παράγει **μόνο δύο αγαθά.**	

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Κ.Π.Δ.

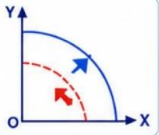

- **Σημείο πάνω στην Κ.Π.Δ. (π.χ. Ρ)**
  Η οικονομία χρησιμοποιεί πλήρως και αποδοτικά τους πόρους της. Δεν υπάρχει δυνατότητα παραγωγής περισσότερου από οποιοδήποτε αγαθό χωρίς να μειωθεί η παραγωγή του άλλου.
- **Σημείο μέσα στην Κ.Π.Δ. (π.χ. Ε)**
  Η οικονομία **δεν αξιοποιεί πλήρως** τους διαθέσιμους πόρους της (υπάρχει ανεργία ή υποαπασχόληση ή αναποτελεσματική χρήση). Μπορεί να αυξήσει την παραγωγή και των δύο αγαθών.
- **Σημείο εκτός της Κ.Π.Δ. (π.χ. Γ)**
  Η παραγωγή σε αυτό το σημείο είναι **ανέφικτη** με τους υπάρχοντες πόρους και την δεδομένη τεχνολογία.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Η Κ.Π.Δ. απεικονίζει το δίλημμα της **κοινωνίας**: για να αυξήσει την ποσότητα του ενός αγαθού, πρέπει να θυσιάσει ποσότητα του άλλου αγαθού. Το σχήμα της **(κοίλη προς το μηδέν)** δείχνει το **νόμο του Αυξανόμενου Κόστους Ευκαιρίας.**

Παρατήρηση:
Αλλαγή της τεχνολογίας ή των διαθέσιμων πόρων μετατοπίζει ολόκληρη την Κ.Π.Δ. προς τα έξω (αύξηση παραγωγικών δυνατοτήτων) ή προς τα μέσα (μείωση παραγωγικών δυνατοτήτων).

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος Εκπαιδευτικός